

Beste voorzitter, college, raad en luisteraars,

Inleiding

Wij van D66-GL maken ons zorgen. Weten we nog wel wat mensen echt vinden? Soms lijkt het alsof wie het hardst roept en de meest grove uitdrukkingen gebruikt, de meeste aandacht krijgt. En zo zou het niet moeten zijn. Luisteren naar elkaar en argumenten uitwisselen moet de basis blijven, niet schreeuwen of polariseren, iets wat sociale media maar al te makkelijk maken.

Wij staan voor democratische principes. En dat betekent dat we onze oren juist te luister leggen bij de mensen, die niet schreeuwen. Wij zijn er voor de mensen, die willen dat de politiek met oplossingen komt en we blijven meehelpen het redelijke uit te dragen. We zetten ons in voor de inwoners, de ondernemers, de scholen en verenigingen van Heerde, om vóór en sámen met hen Heerde nog mooier te maken. We zijn er om in Heerde naar elkaar te blijven luisteren. En we zijn er omdat we geloven dat wij in Heerde naar elkaar omkijken, dat we omkijken naar mensen, die onze hulp nodig hebben.

We hebben immers ook een gezamenlijke opdracht om mensen- die door oorlog, geweld en discriminatie van huis en haard verdreven zijn - een plek te geven. We blijven zoeken naar verbinding met al onze inwoners.

En als we spreken over Heerde nog mooier maken dan hebben we het ook over onze mooie omgeving. We zullen er aan moeten blijven werken om onze natuur gezond en onze omgeving aantrekkelijk te houden. Om een idee te geven: in de laatste tien dagen zijn er 41 soorten vogels waargenomen in Heerde¹. Kunnen we al die soorten nog wel zien over tien jaar?

¹ [https://waarneming.nl/fieldwork/observations/explore/?end_date=2024-11-08&point=POINT\(6.05913162231445352.40451347659223\)&distance=4#search=&species_group=1&rarity=0](https://waarneming.nl/fieldwork/observations/explore/?end_date=2024-11-08&point=POINT(6.05913162231445352.40451347659223)&distance=4#search=&species_group=1&rarity=0)

Heerde is prachtig en om dat zo te houden blijven we ons verzetten tegen initiatieven die een onacceptabele negatieve impact hebben op onze leefomgeving zoals een onevenredig belastend springterrein of het onzinnige Lelystad Airport.

Financiën

De financiële posities van gemeenten en ook Heerde zien er voor de komende jaren niet florissant uit. Naast de kortingen op het gemeentefonds komen er ook extra bezuinigingen van het nieuwe kabinet op sport, onderwijs en cultuur. En het kabinet laat ons nog langer wachten op uitgewerkte plannen voor klimaat, stikstof en zorg. Deze onvoorspelbaarheid en de neiging om steeds meer geld in tijdelijke potjes te stoppen, maakt het steeds moeilijker voor Heerde om vooruit te kijken en te plannen. Elk jaar weer denken we dat we tekort gaan komen en dan opeens zijn er weer positieve verrassingen. Maar daar kunnen we niet op rekenen voor de toekomst. Het enige wat we weten is dat zonder extra budgetten we de komende jaren lastige keuzes moeten maken.

Het college heeft alle lucht uit de begroting gehaald terwijl er nog veel noodzakelijke investeringen op het verlanglijstje staan (zie verderop). Wij vinden het vervelend dat we met deze minimale begroting moeten werken maar snappen wel waarom. Als we vanuit deze uitgeholde begroting toch structureel extra gelden willen investeren, ontkomen we er volgens D66-GL niet aan om het principe nieuw voor oud van stal te halen en als we grote keuzes moeten maken dan wil de fractie dit bij voorkeur samen doen met inwoners.

Afgelopen tijd hebben we gezien hoe belangrijk het is om inwoners en organisaties mee te nemen in veranderingen. Een mooi voorbeeld is het nieuwe accommodatiebeleid, juist door zo veel mogelijk onze clubs en verenigen mee te laten praten en denken, hebben we nu een plan waar iedereen zich in kan vinden.

En daarom moeten we – als er straks te weinig geld is – niet klakkeloos de kaasschaaf toepassen of iets wegbezuinigen. We moeten eerst weten wat belangrijk is voor onze

inwoners. Hoe gaan we dat ophalen, ook bij onze inwoners die niet heel hard van zich laten horen?

Eigenheid

Om deze keuzes te kunnen maken moeten we ons samen afvragen wat maakt Heerde Héérde? Onze burgemeester sprak daar ook al over in zijn 100-dagenbrief.

Wat is onze “eigenheid”? Wat is van ons en wat hoort bij ons? Wat vinden we belangrijk om in Heerde te houden of wat kunnen we samen met onze buurgemeentes doen. Of welke gezichtsbepalende gebouwen vinden we karakteristiek voor Heerde? Kunnen we samen tot keuzes komen waar we ons als Heerde happy bij voelen? En hoe pakken we dit aan? De VNG heeft hiervoor een werkwijze ontwikkeld: Aan de slag met brede welvaart als gemeente. Is dit ook iets voor Heerde vragen we aan het college en raad? Past dit bij onze inwoners? We hoeven niet alles zelf te ontdekken, weten we van deskundigen in de regio Zwolle, die mee kunnen denken.

Participatie

De D66-GL fractie benadrukt nogmaals het belang van inwonersparticipatie bij het handhaven van een goed voorzieningenniveau voor Heerde. We willen weten wat de inwoners belangrijk vinden als we financiële keuzes moeten maken. Zij weten immers precies wat belangrijk gevonden wordt. Mee laten doen en mee laten denken van inwoners betekent ook dat inwoners vooraf weten wat er met hun inbreng wordt gedaan. En dat de gemeente argumenten gebruikt waarom iets wel of niet kan.

Vooruitkijkend

Als we vooruit kijken, zien we een aantal zorgen t.a.v. de begroting; (hierbij zijn we zeker niet compleet)

1. We zijn bang dat we door de steeds meer uitgeklede begroting ook minder kans hebben op meevallers. Meevallers die ons de laatste jaren zo geholpen hebben.
2. We vinden het spannend dat de algemene reserves gedaald zijn.

3. We delen de zorg dat ziekte, krappe arbeidsmarkt, drugsafval, fraude enz. tot tegenvallers kunnen leiden.
4. We zien dat we benadeeld worden door de nieuwe manier waarop geld uit het gemeentefonds wordt verdeeld; We krijgen al 7 ton (€700.000)minder en misschien komt daar nog een extra korting van een miljoen (€1000.000) bij.
5. Hulp aan onze jeugd blijkt steeds duurder en meer te worden, evenals de kosten en de inzet van WMO (Huishoudelijke hulp) dit laatste mede door de vergrijzing.
6. Nu betaalt Den Haag nog alle kosten voor de opvang van Oekraïners. Deze worden drastisch minder. Kunnen wij dat nog betalen?
7. Juist op het sociaal domein zijn we zo goed bezig met inzet op preventie (verslavingsdeskundige, echtscheidingscoach, ouderenwerk, etc.). We hopen dat we dit kunnen blijven betalen want juist preventie voorkomt grotere problemen en kosten.
8. Doen we wel genoeg om recreatie en verblijf in onze gemeente aantrekkelijk te maken? Zo hebben we hier nog steeds geen hotel.
9. Het onderwijshuisvestingsplan is nog niet klaar. De Jenaplanschool en de Jan Ligthartschool komen nog aan de beurt maar het geld daarvoor is nog niet begroot.
10. De uitvoering van het accommodatiebeleid moet nog een financieel plaatje krijgen.
11. Het beheer van accommodaties moet nog worden ingevuld maar biedt volgens ons ook kansen om het beter en meer efficiënt te doen.
12. Wat gaat het onderzoek naar het Berghuizerbad opleveren? Wanneer gaan we dat horen?
13. De discussienota renovatie Villa Jacoba komt nog.
14. Het zuivelmuseum zit in zwaar weer. Hoe kunnen wij helpen?
15. Uitvoering en verdere ontwikkeling Centrum Heerde is nog niet ten einde.
16. We missen nog een visie op het verder ontwikkelen van het centrum van Wapenveld.
17. We kunnen nog zoveel meer doen voor het STOP-principe maar dat vraagt ook aanpassingen aan onze wegen en fietspaden.

18. We zijn blij met de plannen voor nieuwe woonwijken in Heerde maar die hebben ook financiële gevolgen voor de gemeente Heerde waar we rekening mee moeten houden.

Zien we nou echt zo veel beren op de weg of zijn we gewoon realistisch? D66-GL wil eigenlijk bovenstaande punten goed in beeld hebben voordat we ons binden aan nieuwe structurele uitgaven. We willen onderlinge afwegingen kunnen maken en dat zullen we samen moeten doen: raad, college, ambtelijke organisatie en inwoners.

Ambities

Wij hebben als fractie ook ambities en we willen een aantal prioriteiten aangeven op grond waarvan wij (nieuwe) beleidskeuzes willen maken :

1. Blijven werken aan een evenwichtige bevolkingsopbouw zodat verschillende generaties elkaar kunnen blijven steunen.
2. Hou bij bouwontwikkelingen rekening met het historisch besef en zet niet klakkeloos te pas en te onpas overal appartementencomplexen neer. Laten we als raad zelf de regie houden en zelf de afweging maken waar wat kan. Laat dit niet over aan een projectontwikkelaar.
3. We wachten met smart op de nota Duurzaamheid die, samen met klimaat en stikstof doelstellingen, als kader gebruikt kunnen worden.
4. Bij bouwplannen willen we meer rekening houden met parkeerproblemen. Misschien moeten we echt eens investeren in ondergronds parkeren.
5. Het STOP-principe moet goed worden toegepast. We doen niet mee aan auto pesten maar aan alternatieven stimuleren. Dus eerst zorgen voor een goed, integraal verkeersafwikkelingsplan voordat er een stedenbouwkundig plan wordt voorgelegd.
6. Maak het centrum van Heerde echt af met groen en water en laat het een fijne place-to-be worden. Onze oproep is: doe het goed en overleg met de raad wanneer dat niet lukt.
7. Bij nieuwbouw moet natuur inclusief worden gewerkt. Die betekent ook dat er bij uitbreidingsplannen tegen natuurgebieden aan genoeg groene buffer moet zijn.

8. Ontwikkel niet te star bouwprojecten maar kom terug bij raad als er knelpunten zijn zoals bij het niet voldoen aan de norm sociale huurwoningen, de hoogte of uitstraling gebouwen, etc. Doe dat ook bij woningsplitsingen en de rood-voor-rood regeling. Handel vooral naar de strekking en niet naar de letter van de regels.
9. Uitvoering Onderwijshuisvestingsplan moet prioriteit krijgen.
10. Groepen die we nu minder goed bereiken moeten we beter zien te betrekken bij gemeentelijk beleid. We denken hier ook met nadruk aan jongeren en wat wij voor en met hen kunnen doen.
11. We zullen altijd extra aandacht hebben voor kwetsbare groepen, mensen die onze hulp nodig hebben.

Tot slot

We hebben veel zorgpunten maar ook ambities genoemd. Dit is een bewuste keuze, omdat we als D66-GL fractie realistisch zijn en weten dat we niet alles tegelijk aan kunnen pakken mede door de toenemende grilligheid vanuit Den Haag.

Maar zoals altijd voorzitter, blijven we graag, ook in woelige tijden, meedenken over en meewerken aan een nog mooier Heerde. En daarvoor moeten we wel naar iedereen blijven luisteren. Dit doen wij samen want eigenkracht is Samenkracht

Dank voor uw aandacht namens de fractie D66-GL,

Dianneke Landman

Geraldine Kwekkeboom

Joost Dikker Hupkes

Silvia van Amerongen